

יחידת התיאום הממשלתית לזכויות ילדים ונוער

מסכמת שנה - תשפ"ד

פתח דבר

השנה החולפת הציבה בפנינו מציאות חדשה ומאתגרת. החובה לשים זרקור על עניינם של הילדים והנוער, ולקדם מדיניות ופעילות ממשלתית מתואמת, התעצמה בימי המלחמה. מכוח חובה זו, התכנסה ועדת המנכ"לים הקבועה לזכויות ילדים ונוער, בראשות מנכ"ל משרד המשפטים, לדון בסוגיות בוערות בצל המלחמה, והובלנו שולחן עגול רב מגזרי, בשותפות אגף ממשל וחברה במשרד ראש הממשלה והמועצה לשלום הילד וצוותים ממשלתיים בסוגיות שונות הקשורות למלחמה. לצד כל אלה, המשכנו לעסוק בקידום זכויות ילדים ונוער בחברה הערבית, בשמיעת קולם של בני ובנות הנוער, ובקידום פרויקטים בין משרדיים נוספים. מתוך האתגר והחובה המשותפת, התרחב מעגל השותפים לעשייה. כל אלו מובאים בפניכם. אני מבקשת להודות למנכ"ל משרד המשפטים, מר איתמר דוננפלד, ולראש החטיבה החברתית, עו"ד מורן שניידר (רוזנבלום), על התמיכה והבנת גודל האחריות וגודל השעה. תודה מיוחדת לעובדות היחידה על מקצועיות, מחויבות ושותפות לדרך. בתפילה לשנה טובה, מיכל גולד, ראש יחידת התיאום הממשלתית לזכויות ילדים ונוער

ועדת המנכ"לים הקבועה לזכויות ילדים ונוער בצל מלחמת "חרבות ברזל"

ועדת המנכ"לים הקבועה לזכויות ילדים ונוער בראשות מנכ"ל משרד המשפטים, פועלת מכוח החלטת ממשלה 1652, ומשמשת פורום קבוע לתיאום מדיניות ופעילות ממשלתית בנושא זכויות ילדים ונוער. ועדת המנכ"לים התכנסה פעמיים במהלך השנה החולפת, ביום זכויות הילד הבין לאומי - 20.11.23 וביום 30.7.24, ודנה במצבם של הילדים והנוער ובסוגיות בוערות בצל מלחמת "חרבות ברזל". הוועדה הורתה על הקמת צוות ממשלתי בנושא מוגנות ילדים ונוער במתקני הקליטה, וכן דנה בהמלצות הדו"ח הממשלתי שגיבשה יחידת התיאום, לבקשת יו"ר הוועדה. עוד הורתה ועדת המנכ"לים על הקמת צוותי עבודה לגיבוש מסד נתונים אחיד ומתעדכן, משותף לכלל משרדי הממשלה בנוגע לילדים ונוער במלחמה, מיפוי מידע דרוש להעברה בעת חירום ועוד. בפני המנכ"לים הופיעו נציגי מועצת התלמידים הארצית, שהציגו סוגיות הקשורות להשפעות המלחמה על הילדים והנוער. לקריאה נוספת אודות הוועדה ועיון בסיכומי הישיבות לחצו כאן.

SAVE THE DATE

יום זכויות הילד הבינלאומי - 20.11.24

הכנס השנתי לתיאום זכויות ילדים ונוער

פרכים נוספים וקישור לחיפוש בקרוב

ילדים ונוער במלחמה

צו"ח אמסלתי - ילדים ונוער במלחמה

ביום 30.7.24, הגישה יחידת התיאום לוועדת המנכ"לים דו"ח ממשלתי אודות מצבם של ילדים ונוער בישראל, בעקבות המלחמה. הדו"ח גובש לבקשת מנכ"ל משרד המשפטים, יו"ר ועדת המנכ"לים, בשיתוף עם משרדי ממשלה רבים. הדו"ח כולל נתונים מספריים, פורש את העשייה הממשלתית ביחס לילדים ולנוער ומצביע על סוגיות עיקריות הדורשות טיפול. הדו"ח גובש מתוך הבנת הצורך בתיאום ממשלתי, המתעצם בעת מלחמה, והחובה לשימת זרקור על אוכלוסיית הילדים והנוער בישראל. לקריאת הדוח המלא לחץ כאן.

שולחן רב-משרדי בנושא ילדים ונוער במלחמה

מתחילת המלחמה, ונוכח הצרכים הייחודיים של ילדים ונוער, פועל שולחן רב-מגזרי בנושא ילדים ונוער במלחמה, כחלק מהשולחן הרב מגזרי, של אגף ממשל וחברה, במשרד ראש הממשלה. בשולחן חברים כ-200 נציגים ממשרדי הממשלה, שלטון מקומי, מהחברה האזרחית והפילנתרופיה, והוא מובל במשותף על ידי המתאמת ממשלתית לזכויות ילדים ונוער בחטיבה החברתית במשרד המשפטים, ועו"ד רוד וינדמן, מנכ"לית המועצה לשלום הילד. בעקבות המלצות הצוות גובשו הנחיות לשמירה על מוגנות ילדים ונוער במתקני הקליטה, הוחזרה פעילות מוקד 105 לפעילות מלאה, הוקם צוות ממשלתי לתיאום טיפול בילדים שנותרו ללא הורים, ועוד. מידע נוסף, סיכומי הישיבות ותוצרי העבודה של השולחן העגול, ניתן לראות כאן.

פלטפורמה דיגיטלית לחיפוי שיחות לנערי מפונה במתקני הקליטה

הפינוי המייד, פיזור הקהילות שפונו והמציאות החדשה והדינמית שנוצרה, העצימו את הצורך בקבלת תמונת מצב מעודכנת ומתעדכנת, ככל הניתן, של המענים והשירותים הניתנים לילדים ולנוער השוהים במתקני הקליטה. על מנת לתאם בין המענים השונים, לזהות פערים ולהתאים מענים לצרכים, ובהמלצת השולחן הרב מגזרי, הקימה יחידת התיאום, בשיתוף מערך הדיגיטל הלאומי, פלטפורמה דיגיטלית (דשבורד) למיפוי מענים לנוער במתקני הקליטה. הדשבורד, המבוסס על נתונים שנאספים משאלון מיפוי דיגיטלי אודות המענים, ונתוני "מערכת יחד", מספק למשרדי הממשלה תמונת מצב בין משרדית משותפת ומתעדכנת, הכוללת נתונים אודות ילדים ונוער מפונים ומתפנים השוהים במתקני הקליטה, והמענים הניתנים עבורם. הפלטפורמה נועדה לשמש כלי להתוויית מדיניות מתואמת בכל הנוגע למענים ושירותים הניתנים לנוער וליצור פריסת מענים מותאמת צרכים. הדשבורד הוצג על ידי היחידה הן בוועדות בכנסת והן בוועדת המנכ"לים.

אוצן זכויות

מלחמת חרבות ברזל הותירה ילדים רבים ללא הוריהם. בהחלטה משותפת של מנכ"ל משרד המשפטים ומנכ"ל משרד הרווחה, הוקם צוות ממשלתי בהובלת משרד הרווחה והביטחון החברתי, במטרה לרכז ולתאם את הטיפול בילדים אלו. במסגרת זו, גיבשה יחידת התיאום, בשיתוף חברי הצוות, חוברת המרכזת זכויות ומענים ממשלתיים לילדים שנותרו ללא שני הורים, בעקבות מלחמת חרבות ברזל, ומנגישה את המידע לילדים ולמשפחות המגדלות אותם.

מועצות ילדים ונוער מפני פשיעה כאחת קני הקליטה

השהות הממושכת במלונות הפזורים ברחבי הארץ, תחושת הלחץ וחוסר הוודאות, היעדר המסגרת וטשטוש הגבולות, מהווים גורמי סיכון למוגנותם של הילדים והנוער המפונים השוהים במלונות. סוגייה זו הועלתה כבר בדיונים הראשונים של השולחן העגול הרב מגזרי, שגיבש המלצות והצעות לדרכי פעולה בנושא. המלצות הובאו לדין בוועדת המנכ"לים לזכויות ילדים ונוער, ובעקבות כך, צוות משימה ממשלתי בהובלת המשרד לביטחון לאומי, משרד ראש הממשלה ויחידת התיאום, הוציא הנחיות למשרדי הממשלה להנפקת אישורי העסקה וחלוקת תגי זיהוי לאנשי המקצוע והמתנדבים הפועלים במלונות, גיבש מדריך מוגנות על בסיס הנלמד בעבודת צוות, פעל לתיאום הכשרות מקצועיות והחוסן הקהילתי, וקיים הכשרות "שומרי סף". המלצתו העיקרית של הצוות, לקביעת גורם ייעודי האחראי על נושא המוגנות במלונות, עוגנה בהחלטת ממשלה 1786, מכוחה, פועלת הרשות לביטחון קהילתי בנושא זה. לצפייה בתוצרי העבודה של השולחן לחצו כאן.

נושאים נוספים על שולחנה של היחידה

עיר מקדמת זכויות - ילדים ונוער בחברה הערבית

"עיר מקדמת זכויות" היא תוכנית מערכתית, המובלת על ידי משרד הרווחה והביטחון החברתי, קרן רש"י והג'וינט ופועלת ברשויות מקומיות, במטרה למקסם את שיעור מימוש הזכויות בקרב התושבים ובכך להשפיע על איכות החיים ושיפור המוביליות החברתית כלכלית. במסגרת זו מובילה יחידת התיאום פיילוט של עיר מקדמת זכויות ילדים ונוער - בחברה הערבית.

מימוש זכויות ילדים ונוער תלוי במבוגרים סביבם, שגם הם לא תמיד מודעים לזכויות אלו ולאופן מימושן. הפיילוט נועד להנגיש לילדים ולנוער, ולמבוגרים סביבם, את עולם הזכויות בתחומים שונים. המיקוד בחברה הערבית נבחר בשל ההבנה כי ההנגשה בחברה הערבית מצריכה חשיבה ייחודית והתאמה שפתית.

ביום 22.5.24 התקיים מפגש פתיחה של הפיילוט בטירה, בהשתתפות נציגי משרדי הממשלה, נציגי הרשות המקומית ונציגי הנוער.

הופעה בפני ועדת האו"ם לזכויות הילד (CRC)

בימים 3-4.9.24, השתתפה יחידת התיאום הממשלתית לזכויות ילדים ונוער במשלחת ממשלתית בין משרדית, בהובלה משותפת של מנכ"ל משרד המשפטים ושגריר ישראל למוסדות האו"ם בז'נבה, שהופיעה בפני ועדת האו"ם לזכויות הילד (CRC).

המשלחת הציגה דיווח תקופתי על המאמצים שישראל משקיעה בשמירה על זכויותיהם של ילדים ובני נוער ותכניות מובילות מהשנים האחרונות בתחום, לרבות הקמת יחידת התיאום ופרויקטים ייחודיים בהובלתה. בהופעה הוצגה גם תמצית דו"ח "ילדים ונוער במלחמה" שגיבשה היחידה.

ניתן לצפות בדיוני הוועדה כאן.

נושאים נוספים על שולחנה של היחידה

צוות בין משרדי - הכוונת נוער עובד חוק ונוער בסיכון / שירות 3 באי או לאו

הצוות הבין משרדי הפועל בנושא, בהובלת יחידת התיאום, קיים מפגש בחודש מרץ, בסימן הכרות עם עולם המכינות הקדם צבאיות. המפגש תוכנן בשיתוף עם משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות, משרד החינוך ומשרד הרווחה והביטחון החברתי, וכלל סיור והכרות עם המכינה הקדם צבאית "מגדלור", הרצאות "TED" להכרות עם עולם המכינות, ושיח פתוח עם נציגים מנהלי מכינות שנתיות, מכינות ניצוץ ומכינות אופק - שהציפו סוגיות בעניינם של נוער בסיכון ונוער עובר חוק, הדורשות טיפול והמשך חשיבה של הצוות.

פילוט שחור קאניס מאצ'ר ומאסר

מזה כארבע שנים מובילה יחידת התיאום פיילוט בין משרדי ייחודי ופורץ דרך שנועד לשנות את מודל העבודה עם קטינים עצורים ואסירים בישראל. במהלך השנה שחלפה, צוות הפיילוט פגש עשרות נערים עם סיפורי חיים מורכבים, ובאמצעות ועדות ודיונים משותפים, פעל לגבש עבורם תכניות מותאמות, לליווי משותף מיום מעצרו ועד לשילובם בקהילה. על מנת לשמר את ההישגים החיוביים של הפיילוט, פעלה היחידה להרחבת השותפויות והעמקת הבנת צורכיהם הייחודיים של הנערים. במסגרת זו, ביום 9.5.24 ארגנה יחידת התיאום יום בנושא אתגרים ומענים לנוער עובר חוק בחברה הערבית, בשיתוף שב"ס וראש המטה למלחמה בפשיעה והאלימות בחברה הערבית במשרד ראש הממשלה. היום כלל פאנל בו נערים עצורים ואסירים שיתפו באתגרי השיקום.

כמו כן השתתפה היחידה ביום עיון לשופטי הנוער ולנציגי הציבור היושבים בוועדות השחרורים של הנערים, בנושא שיקום הוליסטי של נערים עוברי חוק.

ח'יה בצרכים

הבית של סוזן בית שמש

ביום 18.1.24 ביקר צוות היחידה בבית של סוזן, עמותה לשיקום בני נוער במצבי סיכון, באמצעות שילוב של הכשרה אמנותית, תעסוקתית ורגשית, והקניית כישורי חיים. בני הנוער לומדים ועובדים, וצוות מקצועי מלווה את הנערים והנערות תוך כדי עבודתם, ומקנה להם כישורי חיים ומיומנויות של עולם העבודה.

אכפת בלילה בתל אביב-יפו

ביום 21.6.24 הצטרף צוות היחידה לסיירת "אכפת בלילה", הפועלת מספר שנים מטעם העירייה, ומפרוץ המלחמה נותנת מענה לבני הנוער המפונים בעיר. הסיירת פועלת בשיתוף פעולה עם התכנית הלאומית לילדים ונוער בסיכון, מנהלי שירותים חברתיים וקהילה, סל"ע והמשטרה.

חזות קיימא

ביום 1.5.24 התנדב צוות היחידה בחוות קיימא, בחקלאות שיתופית עם בני הנוער. החווה הוקמה בשנת 2013 בין בית-זית לשכונת עין-כרם, חווה קטנה בלב העמק בה גדלים וצומחים ירקות ואנשים. החווה הוקמה כדי לספק מסגרת לנוער שאינו נמצא במסגרת חינוכית פורמלית. בני הנוער עובדים עם צוות בוגר, בליווי אישי.

